

Що таке хвороба Кавасакі

Хвороба Кавасакі – це незвичайне захворювання, що характеризується запальним пошкодженням кровоносних судин усього тіла. Вона супроводжується наступними симптомами: лихоманка, висип, припухлість долонь і ступ, почервоніння і роздратування очей, хворобливість і почервоніння слизових оболонок порожнини рота і гортані, збільшення шийних лімфатичних вузлів. Гострі симптоми хвороби Кавасакі зазвичай швидко зникають і не представляють небезпеки для життя, проте в деяких випадках виникає важка поразка серця і формується тривале або поточне пошкодження коронарних артерій.

Хвороба Кавасакі вражає майже виключно дітей, і більшість пацієнтів – це діти у віці до 5 років. По невстановленій доки причині, серед пацієнтів з хворобою Кавасакі хлопчиків майже в 2 рази більше, ніж дівчаток.

Хвороба названа за ім'ям японського педіатра Томісаку Кавасакі, який у 1967 році вперше описав характерні симптоми цього незвичайного захворювання. З тих пір хвороба Кавасакі широко діагностується в світі, але найчастіше серед дітей в Японії. У США хвороба Кавасакі зареєстрована у всіх расових і етнічних групах, та найчастіше серед американців, що мають азіатське походження. Хвороба Кавасакі не є рідким захворюванням, проте точне число хворих невідоме. Середня частота випадків, що знов виникають щорік, понад 10 на кожні 100 000 дітей у віці до 5 років. Можуть виникати локальні спалахи захворювання, частіше це трапляється взимку або навесні. Детальнішу інформацію можна отримати тут [Emory University](#)

Які причини викликають хворобу Кавасакі?

На сьогодні не встановлений етіологічний агент хвороби Кавасакі. Більшість експертів згодна, що вірогідне захворювання пов'язане з інфекційним агентом (вірусом або бактерією), хоча існує теорія спадкової схильності і саме вона може пояснити той факт, що хвороба Кавасакі зустрічається частіше серед представників японської національності (у тому числі серед американців, чий пращур мали японське походження). В теперешній час немає даних про те, що хвороба заразна.

Які симптоми захворювання?

Лихоманка і підвищена збудливість (виражене занепокоєння) є першими симптомами хвороби Кавасакі. Лихоманка виникає раптово, і варіює від помірної (101 до 104⁰ F) до високої (понад 104F). Може з'явитися припухлість шийних лімфатичних вузлів.

Висип незрідка з'являється на шкірі тіла на початку хвороби, і у деяких хворих висип особливо виражений в паху. Часто зустрічається яскраво-червоний висип, який складається з блідіших плям різного розміру, що зливаються. Лихоманка продовжується з чергуванням підйомів і спадів температури, і, як правило, період часу, протягом якого виникають підйоми температури, триває приблизно три тижні. Запалення слизової оболонки очей (частіше це кон'юнктивіт) не супроводиться відокремлюваним секретом, і починається на першому тижні хвороби.

Язик у дитини незрідка стає червоним і на ньому помітні маленькі виражені горбки (сосочки). Такі зміни отримали назву «Полуничний язик», оскільки збільшені сосочки поверхні мови нагадують зернятка на поверхні ягоди полуниці. Губи стають сухими і тріскаються, для них характерне блискуче червоне забарвлення («лакові» губи). Слизові оболонки порожнини рота незрідка мають темно-червоний колір, що не спостерігається в нормі.

Долоні і стопи у хворого теж часто стають темно-червоними, або з'являється їх припухлість. Інколи зустрічається тугоподвижність ший. Як правило, дитя різко збуджене, дратівливе, не може знайти собі комфортного положення із-за безлічі виниклих гострих катаральних симптомів.

Коли температура знижується, то зникає і висип, кон'юнктивіт і збільшення шийних лімфатичних вузлів. Незрідка з'являється лущення шкіри довкола нігтьових пластинок на пальцях рук і ніг, зазвичай з третього тижня захворювання. Лущення частіше буває крупнопластинчатим, а у деяких дітей шкіра знімається у вигляді єдиного

пласта, як у змії, що міняє шкіру.

Після зниження температури можуть з'явитися ознаки запалення і хворобливості колінних, тазостегнових і гомілковостопних суглобів. Інколи болі і запальні зміни в суглобах зберігаються навіть після того, як останні симптоми зникли. Можуть виникати поперечні смуги, що втиснули, на нігтьових пластинках пальців рук і ніг, які зберігаються декілька місяців, поки нігтьова пластинка не зміниться в результаті природного зростання.

Як діагностується хвороба Кавасакі ?

Лікар діагностує хворобу Кавасакі після ретельного обстеження дитини, спостерігаючи за виникненням багатьох симптомів, і виключаючи при цьому ряд хвороб зі схожими ознаками. Обов'язково виконується аналіз крові, в якому зустрічаються помірна анемія, підвищення числа лейкоцитів, збільшення швидкості осідання еритроцитів, що свідчить про поточне запалення кровеносних судин. Різкий підйом числа кров'яних пластинок (тромбоцитів), які є головним чинником виникнення тромбів, теж говорить про хворобу Кавасакі. У аналізах сечі можуть з'явитися лейкоцити. На електрокардіограммі зустрічаються порушення ритму і ознаки гіпертрофії сердечних камер, що вказує на приєднання ускладнень з боку серця. Ехокардіографія (ультразвукове діагностичне дослідження структури і функції серця і судин) необхідна для оцінки можливої поразки серця і крупних судин.

Як лікують хворобу Кавасакі ?

Високі дози людського імуноглобуліну (білкова фракція людської крові, що містить велику кількість антитіл) призначаються внутрішньовенно повільним введенням. Людський імуноглобулін є препаратом вибору для лікування хвороби Кавасакі. Внутрішньовенний людський імуноглобулін краще всього зупиняє гострі запальні симптоми цього захворювання і запобігає поразці коронарних артерій, особливо якщо він вводиться в перші 10 днів від початку захворювання. Також призначаються високі дози аспірину (ацетилсаліцилової кислоти) разом з людським імуноглобуліном, на весь період, поки зберігається підвищення температури. Ускладнення від призначених препаратів виникають рідко. Вірус СНІДУ не передається з людським імуноглобуліном. Вірус гепатиту З потенційно може передаватися з імуноглобуліном, проте для запобігання цього проводяться перевірки препарату. Інколи при введенні імуноглобуліну виникає лихоманка і озноб, які купіруються припиненням введення препарату і призначенням антигістамінних препаратів перед повторним початком його введення.

Високі дози аспірину інколи викликають болі в животі, шлункову кровотечу або дзвін у вухах. При появі цих побічних ефектів аспірин відмінюють, і вказані симптоми зникають. Синдром Рейе у край рідко виникає при лікуванні аспірином, але його появу не слід виключати з уваги, якщо дитя інфіковане вірусом вітряної віспи або грипу на тлі вживання високих доз ацетилсаліцилової кислоти. Низькі дози аспірину не приводять до розвитку синдрому Рейе. Якщо при діагностичних дослідженнях виявлені аневризми (розширені ділянки) коронарних артерій або інша поразка серця і судин, то може бути потрібне інше медикаментозне (або хірургічне) лікування. Ваш лікар може порекомендувати пройти обстеження у кардіолога (фахівця із захворювань серця) і спостереження у нього протягом декількох років після перенесеної хвороби Кавасакі.

Що можна чекати після того, як моє дитя виписане з лікарні ?

Після повернення додому з лікарні Ви можете помічати, що дитя продовжує швидко втомлюватися і у нього понижений апетит протягом 1-2 тижнів. Проте, до отримання конкретної поради від лікаря, спостерігаючого Вашу дитину, не слід обмежувати участь у рухливих іграх. Спеціальна дієта також не потрібна.

Вам слід подзвонити лікарю негайно, якщо з'являться наступні симптоми:

Ознаки токсичної дії аспірину

- Часте поверхнєве дихання після прийому високих доз аспірину
- Болі в животі (з блювотою кров'ю або без цього)
- Повторна поява лихоманки або інших ознак хвороби Кавасакі (висип, почервоніння очей і інші симптоми)

ми хвороби Кавасакі (див. вище).

Зауваження: звичайні щеплення від кори, епідемічного паротиту і краснухи мають бути відкладені на 12 місяців після введення внутрішньовенно людського імуноглобуліну.

Слід уникати контакту з пацієнтами, хворими грипом або вітряною віспою, поки Ваше дитя отримує високі дози аспірину (ризик розвитку синдрому Рейе).

Зауваження: тугоподвижність або опухання крупних суглобів (колінних, ліктьових) і лущення кінчиків пальців рук і ніг зазвичай зустрічаються в період одужання, але не повинні зберігатися більше ніж приблизно три тижні.

Чи може моє дитя знову захворіти цим захворюванням ?

Зрідка хвороба Кавасакі виникає знову через декілька місяців або років (у Японії рецидиви відмічені в 4,3% хворих). Якщо симптоми, описані вище, повторяться знов, терміново подзвоните лікарю.

Чи можна попередити хворобу Кавасакі ?

На жаль, до теперішнього часу не встановлено, як можна попередити хворобу Кавасакі. Проте існують дослідницькі програми – наприклад, Програма Досліджень хвороби Кавасакі в Сан Дієго, що виконується в співпраці з іншими вченими США і Японії для того, щоб в майбутньому знайти відповідь на невирішені проблеми цього загадкового захворювання. Для здобуття додаткової інформації Ви можете звернутися до лікаря Джейн Барнс за телефоном 858-246-0155 або за адресою електронної пошти jcburns@ucsd.edu